कक्षा - षष्ठः

विषय - संस्कृत

Saathi

Date ___ / ___ / ____

चतुर्थः पाठः

क्रीडास्पर्धा

अभ्यासः

1.) उच्चारणं कुरुत -

अहम्	आवाम्	वयम्
मैं	हम दोनो	हम सब
माम्	आवाम्	अस्मान्
मुझको	हम दोनो को	हम सब को
मम	आवयोः	अस्माकम्
मेरा	हम दोनो का	हम सब का
त्वम्	युवाम्	यूयम्
तुम	तुम दोनो	तुम सब
त्वाम्	युवाम्	युष्मान्
तुमको	तुम दोनो को	तुम सब को
तव	युवयोः	युष्माकम्
तुम्हारा	तुम दोनो का	तुम सब का

2.) निर्देशानुसारं परिवर्तनं कुरुत -

यथा - अहं क्रीडामि । - (बहुवचने) - वयं क्रीडामः ।

Scanned with CamScanner

(क) अहं नयामि। - (बहुवचने) -
वयम् नयामः।

(ख) त्वं पठसि। - (बहुवचने) -
यूयम् पठथ।

(ग) युवां वाचथः। - (एकवचने) -
त्वम् वाचसि।

(घ) अस्माकं पुस्तकानि - (एकवचने) -
मम पुस्तकम्।

(ङ) तव वाहनम्। - (द्विवचने) - युवयोः गृहे।

3) कोष्ठकात् उचितं शब्दं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत -

(क) अहम् पठामि। (वयम्/अहम्)

(ख) युवाम् वाचथः। (युवाम्/यूयम्)

(ग) एतत् मम पुस्तकम्। (मम/मत्)

(घ) युष्माकम् क्रीडनकानि। (युष्मान्/युष्माकम्)

(ङ) आवाम् छात्रे स्वः। (वयम्/आवाम्)

Scanned with CamScanner

Date ___/___/_____

Saathi

4) अधोलिखितानि पदानि आधृत्य सार्थकानि वाक्यानि रचयत -

यूयम्	शिक्षिकां	नमस्यथ ।
वयम्	चित्राणि	रचयामः ।
युवाम्	कथां	कथयिष्यथः ।
अहम्	दूरदर्शनं	पश्यामि ।
त्वम्	लेखं	लेखिष्यसि ।
आवाम्	पुस्तकं	पठिष्यावः ।

5) उचितपदैः वाक्यनिर्माणं कुरुत -

मम तव आवयोः युवयोः अस्माकम् युष्माकम्

यथा - एषा मम पुस्तिका ।

(क) सत्य मम वदेम ।

Page No.

Scanned with CamScanner

Date ___ / ___ / _____

(ख) युवयोः मैत्री दृढा।

(ग) एषः आवयोः विद्यालयः।

(घ) एषा तव अध्यापिका।

(ङ) भारतम् अस्माकम् देशः।

(च) एतानि युष्माकम् पुस्तकानि।

6.) वाक्यानि रचयत -

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
(क)	त्वं लेखं लेखिष्यसि।	युवाम् लेखे लेखिष्यथः।	यूयम् लेखानि लेखिष्यथ।
(ख)	अहम् वस्त्रं धारयिष्यामि	आवाम् वस्त्रे धारयिष्यावः	वयम् वस्त्राणि धारयिष्यामः
(ग)	अहं पुस्तकं पठिष्यामि।	आवाम् पुस्तके पठिष्यावः	वयम् पुस्तकानि पठिष्यामः।
(घ)	सा फलं खादिष्यति	ते फले खादिष्यथः।	ताः फलानि खादिष्यन्ति

Page No.

Scanned with CamScanner

Saathi

Date ___/___/_____

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
(ङ)	मम वदनं सुन्दरम्	आवयोः गृहे सुन्दरे	अस्माकम् गृहाणि सुन्दराणि
(च)	त्वं गमिष्यसि।	युवां गमिष्यथः	यूयं गमिष्यथ

7) एकवचनपदस्य बहुवचनपदं, बहुवचनपदस्य एकवचनपदं च लिखत-

यथा - एषः — एते

सः	ते
सा	ते
त्वम्	यूयम्
एतत्	एषा
तव	युष्माकम्
अस्माकम्	मम
तानि	तत्

Scanned with CamScanner